

Рівний доступ до ідентифікаційних документів і свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану є обов'язковою умовою визнання правосуб'єктності особи, а також права на реєстрацію народження, відповідно до міжнародних стандартів у сфері прав людини.

Багато представників ромської національності в Україні не мають ідентифікаційних документів і свідоцтв про реєстрацію актів цивільного стану, а отже позбавлені доступу до базових послуг, зокрема, у сферах комунального господарства, охорони здоров'я, працевлаштування та освіти.

Для отримання паспорта чи іншого ідентифікаційного документа обов'язково необхідне свідоцтво про народження, а для видачі свідоцтва про народження, у свою чергу, необхідний відповідний документ, що посвідчує особу. У той самий час, відсутність ідентифікаційних документів на практиці також часто являє собою серйозну перешкоду для звернення до суду, наприклад, щоб отримати рішення суду про підтвердження факту народження. Існують випадки коли факт народження особи було зареєстровано, однак вона не має паспорта чи інших ідентифікаційних документів.

Державна реєстрація народження здійснюється органами державної реєстрації актів цивільного стану при пред'явленні: медичного свідоцтва про народження дитини (форма №103/0), що видається закладами охорони здоров'я, де приймаються пологи; паспортів або паспортних документів батьків, що посвідчують їх особу; документа, який є підставою для внесення відомостей про батька дитини (свідоцтво про шлюб, спільна заява батька та матері дитини, заява матері).

З метою спрощення доступу громадян до послуг щодо державної реєстрації народження дитини, на виконання наказу Міністерства юстиції України від 26.08.2015 № 1593/5 «Деякі питання організації роботи відділів державної реєстрації актів цивільного стану, пов'язаної з державною реєстрацією народження дитини» прийом документів для державної реєстрації народження та вручення свідоцтв здійснюється безпосередньо в пологових будинках. Ця послуга є абсолютно безкоштовною.

У разі народження дитини поза закладом охорони здоров'я документ, що підтверджує факт народження, видає заклад охорони здоров'я, який проводив огляд матері та дитини. У разі якщо заклад охорони здоров'я не проводив даного огляду, документ, що підтверджує факт народження, видає медична консультаційна комісія, у разі встановлення факту народження жінкою дитини. За відсутності документа закладу охорони здоров'я або медичної консультаційної комісії, що підтверджує факт народження, підставою для проведення державної реєстрації актів цивільного стану є рішення суду про встановлення факту народження.

Відповідно до пункту 24 глави 1 розділу III Правил державної реєстрації актів цивільного стану в Україні, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 18.10.2000 № 52/5, державна реєстрація народження дитини, яка досягла 1 року і більше проводиться відділом державної реєстрації актів цивільного стану за місцем проживання дитини. В

даному випадку окрім медичного свідоцтва про народження подається медична довідка про перебування дитини під наглядом лікувального закладу. Водночас подаються паспорти батьків та документи, що підтверджують походження дитини від батька.